

Informator	2025/2026		
Tytuł oferty	Rachunek efektywności w bankach		
Sygnatura	231120 - 0240		3 pkt. ECTS
Prowadzący	dr Andrzej Sławomir Krysiak		

A. Cel przedmiotu

Celem zajęć z przedmiotu jest zapoznanie studentów z: 1. rolą rachunku efektywności w kontrolingu i w procesie zarządzania bankiem, 2. zasadami oceny efektywności banku jako całości oraz poszczególnych jego wymiarów (tzn. produktu, klienta, jednostki organizacyjnej), 3. metodami oceny efektywności produktów (w podziale na metody tradycyjne i nowoczesne), 4. metodami badania efektywności produktów (w podziale na produkty odsetkowe i prowizyjne), 5. zasadami i znaczeniem metody wewnętrznych stóp transferowych (metody FTP) w rachunku efektywności banku, 6. zasadami uwzględniania w rachunku efektywności kosztów ryzyka (RORAC / RAROC oraz SVA i EVA), 7. kalkulacją cen i oceną efektywności produktów i usług bankowych, 8. mechanizmami zastosowania wyniku efektywności na pojedynczej transakcji do kalkulacji efektywności banku, 9. rolą procesu zarządzania aktywami i pasywami (ALM) w banku w świetle rachunku efektywności, 10. nowoczesnymi metodami rachunku efektywności w bankach (m.in. metoda six-sigma, metoda DEA)

B. Ogólna charakterystyka zajęć (abstrakt)

Znaczenie rachunku efektywności w procesie zarządzania bankiem. Znaczenie instrumentów (metod) oceny efektywności. Metody kalkulacji marż odsetkowych i ocena efektywności produktów odsetkowych. Rachunek kosztów oraz ocena efektywności produktów nieodsetkowych. Kalkulacja cen. Rachunek efektywności, ALM w świetle rachunku efektywności, jako elementy zarządzania bankiem. Nowoczesne metody oceny efektywności banku (RORAC/RAROC, six-sigma, DEA).

C. Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza	1. Student przyswaja wiedzę na temat znaczenia oceny efektywności banku (jako całości oraz poszczególnych jego komponentów). 2. Student posiada wiedzę na temat metod kalkulacji marż odsetkowych oraz oceny efektywności produktów nieodsetkowych. 3. Student posiada wiedzę na temat rachunku efektywności jako elementu uzupełniającego proces zarządzania bankiem (rachunek efektywności, zarządzanie aktywami i pasywami (ALM) oraz monitorowanie ryzyka bankowego).
Umiejętności	1. Student umie obliczyć średnie oprocentowanie aktywów i pasywów odsetkowych oraz marże odsetkowe; w oparciu o dokonane obliczenia student potrafi ocenić i porównać efektywność poszczególnych produktów odsetkowych. 2. Student zna podstawy rachunku kosztów oraz potrafi ocenić koszty zarówno produktów odsetkowych jak i nie odsetkowych; student potrafi wyjaśnić mechanizm wyznaczania kosztu jednostkowego za pomocą rachunku kosztów pełnych i metody ABC. 3. Student rozumie rolę rachunku efektywności w procesie zarządzania bankiem (obok kontrolingu i alm); studenci odznaczają się umiejętnością jasnego i jednoznacznego przedstawiania (specjalistom oraz odbiorcom spoza grona specjalistów) swoich wniosków oraz wiedzy, a także racjonalnych przesłanek, które stanowią ich podstawę. 4. Studenci będą mogli wykazać się umiejętnością uczenia się pozwalającą im kontynuować studia w sposób, który może wymagać znacznej samodzielności w ukierunkowaniu kształcenia i samym procesie kształcenia..
Kompetencje społeczne	1. Student poznaje uwarunkowania i problemy związane z oceną efektywności produktów i usług w banku. 2. Student uświadamia sobie, że rachunek efektywności jest istotnym elementem procesu zarządzania współczesnym bankiem oraz niezbędnym warunkiem utrzymania jego konkurencyjności i rentowności (obok procesu ALM oraz monitorowania ryzyka bankowego).

D. Tematyka zajęć

- 1 Istota i cele oraz elementy rachunku efektywności. Specyfika usług bankowych a rachunek efektywności.
- 2 Tradycyjne metody oceny efektywności produktów odsetkowych.
- 3 Nowoczesne metody oceny efektywności produktów odsetkowych. Metoda odsetek rynkowych.
- 4 Metoda wyceny transferu (FTP). Sposoby zastosowania metody FTP w banku
- 5 Podstawy rachunku kosztów pozaodsetkowych transakcji.
- 6 Tradycyjne metody oceny efektywności produktów nieodsetkowych. Metoda kosztów pełnych
- 7 Ocena efektywności produktów nieodsetkowych za pomocą metody ABC
- 8 Kalkulacja cen oraz ocena efektywności produktów bankowych
- 9 Koszty ryzyka w kalkulacji efektywności produktów i usług bankowych
- 10 Zastosowanie wskaźników RORAC / RAROC w pomiarze efektywności banku i jego produktów.
- 11 Podstawy metod oceny efektywności opartych na wartości dodanej (mierniki wartości dodanej - SVA i EVA)
- 12 Ocena efektywności a wynik finansowy banku
- 13 Rola zarządzania aktywami i pasywami (ALM) w banku.
- 14 Koszty budowy systemu oceny efektywności.
- 15 Nowoczesne metody rachunku efektywności w bankach

E. Literatura podstawowa (obowiązkowe podręczniki)

M.Iwanicz-Drozdowska, Zarządzanie finansowe bankiem w erze cyfrowej, Wyd. PWE, Warszawa 2021; R.Piechota, Projektowanie rachunku kosztów działań, Wyd. Difin, Warszawa 2005; E.Kulińska-Sadłocha, Controlling w banku, Wyd. PWN, Warszawa 2003. M.Marcinkowska, Ocena działalności instytucji finansowych, Difin, Warszawa 2007;

F. Literatura uzupełniająca

J.Nesterak, Controlling - system oceny centrów odpowiedzialności, Wyd. Anvix, Kraków 2003; M.Marcinkowska, Wartość banku - kreowanie i pomiar wyników działalności banku, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

G. Najważniejsze publikacje autora(ów) dotyczące proponowanych zajęć

Andrzej KRYSIAK, Czynniki dochodowości kredytów, W: red. . ., Zarządzanie portfelem kredytowym banku, 2015; Andrzej KRYSIAK, Zintegrowany pomiar efektywności i ryzyka przy użyciu wskaźników RAROC i RORAC, W: red. . ., Zarządzanie portfelem kredytowym banku, 2015; Andrzej KRYSIAK, Bank na rynku instrumentów dłużnych, W: red. Maciej S. WIATR, Bankowość korporacyjna : podręcznik akademicki., 2015 Doświadczenie zawodowe lub doświadczenie dydaktyczne: Prowadzenie zajęć w Szkole Głównej Handlowej (od roku 2004) z przedmiotów finansowych ze szczególnym uwzględnieniem bankowości, zarządzania portfelem i ryzyka kredytowego.

H. Sygnatury wymaganych prerekwizytów

3005

I. Wymiar i forma zajęć

	Stacj.	Sb.Niedz.
Ogółem:	30	14
Wykład	30	14

J. Elementy oceny końcowej

egzamin testowy (test jednokrotnego wyboru)	90%
inne (praca własna studentów)	10%

K. Wymagana znajomość języka obcego

nie jest wymagana

L. Kryteria selekcji

Lista rankingowa

M. Metody prowadzenia zajęć

Wykład